

STRESZCZENIA

Małgorzata BARAN

Mgr inż. Małgorzata Baran, Zakład Ekonomii i Podstaw Zarządzania, Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet Rzeszowski

ROZWIĘCIE SYMULACYJNEGO MODELU DOSTOSOWANIA ZATRUDNIENIA DO POTRZEB PRODUKCYJNYCH PRZEDSIĘBIORSTWA ALFA W KONWENCJI DYNAMIKI SYSTEMÓW

W artykule przedstawiono rozbudowę modelu symulacyjnego dotyczącego dostosowania wielkości zatrudnienia do potrzeb produkcyjnych przedsiębiorstwa Alfa. Artykuł stanowi kontynuację poprzedniej publikacji, prezentującej opracowany model dostosowania wielkości zatrudnienia dla Alfa oraz wyniki badania jego poprawności poprzez porównanie danych symulowanych z danymi historycznymi. Modele są budowane w konwencji metody dynamiki systemów, pozwalającej na przedstawianie procesów zachodzących w systemach (jakimi są również przedsiębiorstwa) zarówno w aspekcie ilościowym, jak i pod kątem analizy dynamiki ich zachowania.

Paweł HYDZIK, dr, Politechnika Rzeszowska

Paweł WALAWENDER, dr, Uniwersytet Rzeszowski

MIKROPRZEDSIĘBIORCZOŚĆ W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM - WYBRANE WYNIKI BADAŃ SONDAŻOWYCH PRZEPROWADZONYCH W RAMACH PROJEKTU „PODKARPACKIE OBSERWATORIUM MIKROPRZEDSIĘBIORCZOŚCI”

W artykule przedstawiono wyniki prac badawczych dotyczących funkcjonowania mikroprzedsiębiorstw w województwie podkarpackim. Badania prowadzono w ramach projektu „Podkarpackie Obserwatorium Mikroprzedsiębiorczości”. Opisano wyniki badań ankietowych zrealizowanych w 2009 r. na próbie mikroprzedsiębiorców z województwa podkarpackiego. W szczególności scharakteryzowano przedsiębiorców jako grupę społeczną, przedstawiono działalność gospodarczą i kondycję ekonomiczną mikroprzedsiębiorstw, a także zbadano szanse i zagrożenia związane z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz zagadnienie korzystania przez mikroprzedsiębiorstwa z instytucji otoczenia biznesu i ich współpracę z urzędami pracy.

Mirosław KARAPYTA

Dr, adiunkt na Uniwersytecie Rzeszowskim

ROZWÓJ SEKTORA MAŁYCH I ŚREDNICH PRZEDSIĘBIORSTW W KONTEKŚCIE SYTUACJI EKONOMICZNEJ WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

Województwo podkarpackie należy do słabo rozwiniętych regionów Polski jeśli chodzi o wydajność, infrastrukturę oraz poziom życia. Należy do regionów mało atrakcyjnych dla inwestorów. Ilość podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców jest stosunkowo niska. Podkarpackie plasuje się na ostatnim miejscu jeśli chodzi o uczestnictwo MŚP w całkowitej liczbie na 1000 mieszkańców nowo założonych firm i spółek zarejestrowanych w Krajowym Rejestrze Urzędowych Podmiotów Gospodarki Narodowej REGON. Tylko w rankingu ilości zlikwidowanych firm województwo podkarpackie plasuje się na drugim miejscu z rezultatem 4,55 zamkniętych firm na 1000 mieszkańców. Pokazuje to wysoki poziom zmian, jak również umiejętność dostosowywania się do zmieniających się na rynku warunków.

Agnieszka LEW

Mgr Agnieszka Lew, Zakład Finansów i Bankowości, Wydział Zarządzania, Politechnika Rzeszowska.

ODROZCZONY PODATEK DOCHODOWY W KSZTAŁTOWANIU WYNIKU FINANSOWEGO

Artykuł porusza problematykę aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego od osób prawnych. Wyjaśnia główne założenia i istotę odroczonego podatku dochodowego, wskazując jego miejsce w regulacjach prawa bilansowego i podatkowego. Omówiono w nim również kwestię wartości podatkowej i bilansowej aktywów i pasywów skupiając się na różnicach przejściowych, które mają wpływ na podstawę opodatkowania. Przedstawiono zasady dotyczące wyceny odroczonego podatku dochodowego w sprawozdaniu finansowym, jego prezentacji i jego wpływu na wynik finansowy przedsiębiorstwa, omawiając tworzenie aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Grzegorz LEW

Dr Grzegorz Lew, Zakład Finansów i Bankowości, Wydział Zarządzania, Politechnika Rzeszowska.

Magdalena RZYM

Mgr Magdalena Rzym, Deloitte Audyt sp. z o.o.

BADANIE RZETELNOŚCI I WIARYGODNOŚCI SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH – WYBRANE PROBLEMY

Celem artykułu jest przedstawienie wybranych problemów związanych z jakością badania sprawozdań finansowych. W zależności od stosowanego prawa, wycena środków trwałych może powodować ich prezentację w różnych wartościach, a mimo to, te różnice nie wpływają na wiarygodność i rzetelność sprawozdania finansowego. Wydanie przez biegłego rewidenta pozytywnej opinii na temat wiarygodności i rzetelności sprawozdania finansowego jest istotnym czynnikiem ograniczającym ryzyko decyzji podejmowanych przez zarządzających, właścicieli i inwestorów.

Jacek LIPSKI

Dr Jacek Lipski, Katedra Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Wyższa Szkoła Informatyki, Zarządzania i Administracji w Warszawie.

USTRÓJ STRAŻY GRANICZNEJ

Artykuł prezentuje pozycję prawną Straży Granicznej. Omówione zostały szerokie zadania tej formacji. Koncentrują się one wokół ochrony granicy państwowej oraz kontroli ruchu granicznego. Ponadto przedstawiono jej organizację. Służbą kieruje Komendant Główny, który posiada status organu centralnego. W ramach Straży Granicznej funkcjonują także terenowe jednostki organizacyjne: oddziały, placówki i dywizjony. Działalność formacji finansowana jest przede wszystkim z budżetu państwa.

Lev MOROZOV

Prof. dr hab. Lew Morozov, Olsztyńska Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania

Paweł MERŁO

Dr Paweł Merło, Katedra Makroekonomii, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski.

KONCEPCJA PRUGU RENTOWNOŚCI W UJĘCIU STOCHASTYCZNYM I JEJ WYKORZYSTANIE W PRAKTYCE GOSPODARCZEJ

W pracy przedstawiono koncepcję prugu rentowności w ujęciu stochastycznym. Podstawową zaletą tej koncepcji jest możliwość jej wykorzystania przy produkcji wieloasortymentowej, co eliminuje podstawowe niedoskonałości klasycznej metody CVP.

Krystyna NOWAKOWSKA

Mgr Krystyna Nowakowska, Wyższa Szkoła Informatyki, Zarządzania i Administracji w Warszawie.

STUDIA NA MIARĘ XXI WIEKU

Artykuł porusza istotne kwestie związane z wyborem kierunku studiów. Stawiane są liczne pytania nurtujące młodych ludzi – absolwentów szkół średnich, w tym m.in. pytanie o to, co studiować, aby nie zmarnować czasu, a po zakończeniu edukacji znaleźć pracę. Artykuł pokazuje również nowe trendy w polskim szkolnictwie wyższym i nietuzinkowe działania niektórych szkół wyższych, które starają się wychodzić naprzeciw zainteresowaniom i oczekiwaniom młodych Polaków. Wspomniano też o pomysłach MNiSW na poprawę jakości kształcenia w polskich szkołach wyższych.

Irena NOWOTYŃSKA

Dr inż. Irena Nowotyńska, Zakład Informatyki w Zarządzaniu, Wydział Zarządzania, Politechnika Rzeszowska.

WYKORZYSTANIE WSPÓŁCZESNYCH TECHNOLOGII INFORMATYCZNYCH W EDUKACJI

Wsparcie dla edukacji konwencjonalnej ze strony technologii informatycznej spowodowało dążenie do usprawnienia usług edukacyjnych. W artykule przedstawiono wybrane przykłady nowoczesnych technologii informatycznych stosowanych do wspierania procesu nauczania. Zaprezentowano istotę technologii mobilnej, możliwości wykorzystania tzw. poszerzonej rzeczywistości oraz podcastingu w edukacji.

Andrzej PACANA,

Dr inż. Andrzej Pacana, Katedra Technologii Maszyn i Organizacji Produkcji, Wydział Budowy Maszyn i Lotnictwa, Politechnika Rzeszowska.

Lucia BEDNÁROVÁ

Dr hab. inż. Lucia Bednárová, prof. PRz, Zakład Systemów Zarządzania i Logistyki, Wydział Zarządzania, Politechnika Rzeszowska.

Andrzej GAZDA

Dr Andrzej Gazda, Zakład Systemów Zarządzania i Logistyki, Wydział Zarządzania, Politechnika Rzeszowska.

Agata GIERCZAK

Dr Agata Gierczak, Katedra Marketingu, Wydział Zarządzania, Politechnika Rzeszowska.

ZARZĄDZANIE W OPARCIU O SYSTEM JAKOŚCI ZGODNY Z MIĘDZYNARODOWĄ NORMĄ ISO 9001

W pracy przedstawiono wybrane elementy systemu zarządzania jakością (SZJ) zgodnego z wymaganiami międzynarodowej normy ISO 9001, wdrożonego w firmie Efekt Plus sp. z o.o w Rzeszowie, celem ułatwienia wdrażania takich systemów w innych organizacjach.

Marta POMYKAŁA

Dr Marta Pomykała, Katedra Prawa i Administracji, Wydział Zarządzania, Politechnika Rzeszowska.

BEZPIECZEŃSTWO – W POSZUKIWANIU DEFINICJI

Bezpieczeństwo jest pojęciem bardzo szerokim i wieloznacznym. Może być rozumiane jako stan, jako wartość, jako potrzeba, a także jako proces. Prowadzenie badań naukowych wymaga jednak jego uściślenia, umożliwiającego wyznaczenie szczegółowego obszaru badawczego. W niniejszym artykule pokazano problemy związane z definiowaniem pojęcia „bezpieczeństwo” na gruncie nauk społecznych.

Jan RAJCHEL

Gen. bryg. pil. dr Jan Rajchel, Rektor-Komendant w Wyższej Szkole Oficerskiej Sił Powietrznych w Dęblinie.

ZARZĄDZANIE ZASOBAMI OBRONNYMI LOTNICTWA CYWILNEGO – WPROWADZENIE DO PROBLEMU

Tezę główną artykułu jest założenie, że usprawnianie zarządzania zasobami obronnymi, w tym zasobami lotnictwa cywilnego, wymaga systemowego podejścia do tego problemu. Oznacza to usytuowanie zarządzania tymi zasobami w systemie bezpieczeństwa narodowego. W tym celu konieczna jest kolejna już weryfikacja pojęcia „zasoby obronne”, klasyfikacja tych zasobów oraz określenie ich celów i możliwych zakresów wykorzystania. W większości opracowań wskazuje się, że zasadniczym przeznaczeniem zasobów obronnych jest zwiększenie potencjału i wsparcie działań sił zbrojnych – w kontekście zagrożeń militarnych. Wydaje się, że jest to pewne uproszczenie i zawężenie. W związku z rosnącym znaczeniem zagrożeń niemilitarnych celowe jest wykorzystanie zasobów obronnych do wsparcia instytucji państwowych i samorządowych odpowiedzialnych za walkę z tymi zagrożeniami.

Sławomir SOLECKI

Dr Sławomir Solecki, Zakład Socjologii Miasta i Regionu, Instytut Socjologii, Uniwersytet Rzeszowski.

MAKROSTRUKTURALNY PARADYGMAT BADAŃ MIAST W UJĘCIU „NOWEJ SOCJOLOGII MIASTA”

W artykule przedstawiono najważniejsze elementy szeroko stosowanego w światowej socjologii od lat 70. XX w. makrostrukturalnego paradygmatu badań miejskich. Zaprezentowane w tekście stanowiska teoretyczne twórców „nowej socjologii miasta” zrywają z tradycją badawczą socjologii Szkoły Chicagowskiej, zapoczątkowaną przez klasyczne studia ekologii społecznej. Generalne założenia podejścia makrostrukturalnego – iż rozwój przestrzenny miast, dynamika i ukierunkowanie procesów urbanizacji, struktura funkcjonalna i symbolika przestrzeni odzwierciedlają generalne prawidłowości systemu społecznego oraz interesy głównych sił społecznych w nim działających – zostały zilustrowane w tekście koncepcjami społecznego wytwarzania przestrzeni H. Lefebvre’a i M. Castellsa oraz koncepcją potrojnego obiegu kapitału D. Harveya. Przeobrażenia polskich miast w dwudziestolecie 1990–2010, związane z prywatyzacją i urynkowaniem przestrzeni, restytucją samorządów miejskich i prowadzoną przez nie polityką lokalną, a także pojawieniem się nowych podmiotów wytwarzania przestrzeni, sprawiają, iż klasyczne podejście makrostrukturalne, stanowiące istotę wielonurtowej „nowej socjologii miasta”, wydaje się szczególnie przydatne w badaniach procesów rozwoju rodzimych miast na początku XXI w.

Roman SZOSTEK

Roman Szostek, Katedra Metod Ilościowych w Ekonomii, Wydział Zarządzania, Politechnika Rzeszowska.

METODOLOGIA BADAŃ STATYSTYCZNYCH

W artykule został przedstawiony pogląd autora na temat metod statystycznych. Został on wypracowany w trakcie prowadzenia zajęć ze statystyki dla studentów Politechniki Rzeszowskiej. W pracy przedstawiono informacje o tym, kiedy i jak można stosować metody statystyczne. Omówiony został także przykład zauważonego przez autora błędnego wnioskowania statystycznego, opublikowanego w popularnym czasopiśmie.

Słowa kluczowe: statystyka, paradoks, wnioskowanie

Łukasz SZYDEŁKO

Mgr Łukasz Szydełko, Zakład Finansów i Bankowości, Wydział Zarządzania, Politechnika Rzeszowska.

KONTROLA BUDŻETOWA KOSZTÓW W ZARZĄDZANIU PRZEDSIĘBIORSTWAMI ZORIENTOWANYMI PROCESOWO

W artykule poruszona została problematyka kontroli budżetowej kosztów w przedsiębiorstwach zorientowanych procesowo. Szczególną uwagę zwrócono na potrzebę budżetowania kosztów procesów i działań w zarządzaniu takimi przedsiębiorstwami. Wprowadzono analizę powstałych odchyłeń jako instrument kontroli budżetowej. Wykorzystano w tym aspekcie podział odchyłeń na sprostowania i niedotrzymania. Poruszono również problem tzw. analizy przyczynowej odchyłeń.

Magdalena SZYDEŁKO

Mgr Magdalena Szydełko, Zakład Systemów Zarządzania i Logistyki, Wydział Zarządzania, Politechnika Rzeszowska.

PODEJŚCIE PROCESOWE W ZARZĄDZANIU JAKOŚCIĄ – STUDIUM PRZYPADKU

W normie PN-EN ISO 9001:2009 wyspecyfikowano wymagania dotyczące podejścia procesowego. W celu skutecznego działania organizacja powinna określić i zarządzać licznymi powiązаныmi ze sobą procesami. Stosowanie systemu procesów w organizacji wraz z ich identyfikacją i zarządzanie nimi w celu osiągnięcia zamierzonych wyników można określić jako podejście procesowe. W artykule zaprezentowano istotę podejścia procesowego w zarządzaniu jakością, a w części praktycznej przedstawiono system procesów funkcjonujący w badanym przedsiębiorstwie.

Bogusław ŚLUSARCZYK

Dr hab. Bogusław Ślusarczyk, profesor URz, Uniwersytet Rzeszowski.

DYLEMATY TWORZENIA STREFY WOLNEGO HANDLU NA KONTYNENCIE AMERYKAŃSKIM

Znamienną cechą gospodarki światowej po II wojnie światowej są postępujące procesy globalizacji i integracji regionalnej, które dokonują się na wszystkich kontynentach świata. Załączkiem integracji obu kontynentów amerykańskich jest NAFTA. Idea integracji gospodarczej na półkuli zachodniej została zainicjowana przez J. F. Kennedy'ego. Jednak do dzisiaj nie została ona urzeczywistniona i napotyka na wiele trudności oraz barier o charakterze politycznym, ekonomicznym i społecznym. Utworzenie Strefy Wolnego Handlu Ameryk (FTAA) jest więc przedsięwzięciem bardzo złożonym i wymagającym różnorodnych form negocjacyjnych oraz wypracowania wielu wariantów integracyjnych możliwych do zaakceptowania przez wszystkie kraje amerykańskie.

Mirosław ŚMIESZEK

Dr hab. inż. Mirosław Śmieszek, Katedra Metod Ilościowych w Ekonomii, Wydział Zarządzania, Politechnika Rzeszowska

Magdalena DOBRZAŃSKA

Dr inż. Magdalena Dobrzańska, Zakład Informatyki, Wydział Budowy Maszyn i Lotnictwa, Politechnika Rzeszowska

Paweł DOBRZAŃSKI

Dr inż. Paweł Dobrzański, Zakład Informatyki w Zarządzaniu, Wydział Zarządzania, Politechnika Rzeszowska

WYKORZYSTANIE NOWOCZESNYCH TECHNOLOGII INFORMACYJNYCH W ZARZĄDZANIU

Współczesne procesy gospodarcze, a w szczególności procesy transportowe, charakteryzują się dużą intensywnością zachodzących zmian. W celu sprawnego zarządzania powyższymi procesami wykorzystuje się nowoczesne techniki identyfikacji. Jedną z takich technik jest RFID (*Radio Frequency IDentification*), czyli system kontroli przepływu towarów w oparciu o zdalny odczyt i zapis danych poprzez fale radiowe. Działaniu oraz sposobowi wykorzystania tej metody poświęcony jest prezentowany artykuł.

Bożydar ZIÓŁKOWSKI

Dr inż. Bożydar Ziółkowski, Katedra Przedsiębiorczości, Zarządzania i Ekoinnowacyjności, Wydział Zarządzania, Politechnika Rzeszowska.

MODEL KOŁA W ANALIZIE SWOT NA PRZYKŁADZIE BADAŃ FORESIGHTOWYCH

Zrealizowany w latach 2006–2008 projekt foresightu dla województwa podkarpackiego stanowi pierwsze tego rodzaju doświadczenie w regionie. Celem niniejszego opracowania jest deskryptywna analiza uzyskanych wyników pogłębionego badania SWOT oraz interpretacja założeń sformułowanych na potrzeby kołowego modelu prezentacji wyników. Przedstawiony po badaniach foresightowych kołowy model pogłębionej analizy SWOT nawiązuje zarówno do wymiaru branżowego, jak i czynnikowego, dostarczając przejrzystej diagnozy sytuacji i usprawniając zarazem proces decyzyjny w wymiarze krótko-, średnio- i długookresowym.

Marek ŻUKOWSKI

Prof. dr hab. Marek Żukowski, Katedra Administracji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Wydział Administracji i Zarządzania, Wyższa Szkoła Informatyki, Zarządzania i Administracji w Warszawie.

POJĘCIE, CECHY ORAZ ZAKRES POLICJI ADMINISTRACYJNEJ

Problematyka policji administracyjnej nie była do tej pory przedmiotem monograficznych opracowań w polskim prawie administracyjnym, a nadmienić należy, że termin ten używany był już w starożytności. Na przestrzeni wieków zmieniło się jego znaczenie. Nie brakuje również głosów, że termin ten wyszedł już z użycia. Policja w ujęciu podmiotowym utożsamiana jest z podmiotami realizującymi funkcje policyjne, a w znaczeniu funkcjonalnym oznacza cel, którym jest ochrona interesów państwa przed naruszeniami lub też przywrócenie stanu sprzed naruszenia. Policja służy usuwaniu zagrożenia interesu publicznego, nie zajmuje się natomiast bezpośrednio zaspokajaniem potrzeb społecznych. W niniejszym artykule autor przedstawił genezę pojęcia „policja”, definicję, cechy policji oraz funkcje i metody jej działania.